

Kieliasiantuntijat

Toimintasuunnitelma 2024

Toimintaamme ohjaavat kesällä 2023 päivitetty strategia ja sen pohjalta laaditut vuosittaiset toimenpiteet. Strategiaa peilataan vuoden aikana toimintaympäristön muutoksiin ja sitä muokataan tarvittaessa. Toimintaympäristömme kehitystä etenkin Akavan Erityisalojen yhteisössä seurataan tarkasti.

Strateginen päämäärämme on olla Suomen vahvin kielialan vaikuttaja. Tämän saavuttaaksemme huolehdimme vuonna 2024 siitä, että meillä on edellytykset kasvaa ja vaikuttaa kielialaan ja yhteiskuntaan.

STRATEGINEN TAVOITE: KIELIALAAN PERUSTUVA KESTÄVÄ KASVU

Vuoden 2024 keskeinen tavoitteemme on houkutella erilaisissa kieliasiantuntijan tehtävissä työskentelevät ja järjestäytymättömät ihmiset liittymään jäseneksi. Fokuksessa ovat etenkin nuoret kieliasiantuntijat. Vuoden alussa tarkistamme suunnitelmamme jäsenkasvun vahvistamiseksi. Hahmotamme jäsentemme palvelukokonaisuudet ja palvelupolut, kehitämme ja selkeytämme niitä. Kerromme brändimme, viestintästrategiamme ja palvelupolkujen pohjalta rakennetun palveluviestintäsuunnitelman mukaisesti palveluistamme ja toiminnastamme.

Potentiaalisista jäsenistä tavoitamme helpoiten opiskelijat. Jatkamme ja kehitämme edelleen yhteistyötä oppilaitosten ja opiskelijajärjestöjen kanssa, jotta kasvatamme edelleen tunnettuuttamme potentiaalisten jäsenten joukossa. Esittelemme opiskelijoille luennoilla ja tapahtumissa toimintaamme ja kerromme työelämästä ja kieliammattilaisten urapoluista. Kehitämme myös yhteistyötä ainejärjestöjen kanssa, jotta voimme paremmin vastata tulevien kieliasiantuntijoiden tarpeisiin.

STRATEGINEN TAVOITE: KIELIASIANTUNTIJOIDEN IDENTITEETIN VAHVISTAMINEN

Tavoitteenamme on, että yhdistyksemme on houkutteleva ja jäsenemme ovat ylpeitä kuuluessaan yhteisöömme. Jäsenyytemme vahvistaa jäsentemme kieliasiantuntijaidentiteettiä ja kieliasiantuntijuutta. Viestimme yhä vaikuttavammin siitä, millainen merkitys ja arvo kieliasiantuntijoilla ja heidän ammattitaidollaan on yhteiskunnallemme.

Tuomme aiempaa vahvemmin esiin kieliasiantuntijuuden moninaisuuden ja monipuolisuuden. Tuemme erilaisten kieliasiantuntijoiden kiinnittymistä yhteisöömme esimerkiksi esittelemällä kieliasiantuntija-ammattiteja artikkeleissa ja tilaisuuksissa. Viestintämme puhuttelee kaikkia jäseniämme, mikä vahvistaa ymmärrystä siitä, että yhdistyksemme on kaikille, joille kieli on keskeinen osa ammatti- tai opiskeluidentiteettiä. Vuoden aikana tuotamme Töihin kielialalle.fi -verkkosivuston, jolle kerätään tietoa uramahdollisuuksista kielialalla. Sivusto on tarkoitettu esimerkiksi lukiolaisille ja kielten tutkinto-opiskelijoille inspiraatioksi ja opinto-ohjaajille tietopankiksi.

Tuemme jäseniämme niin, että kukin voi löytää paikkansa työelämässä olivat he sitten palkansaaajia, yrittäjiä tai eri työmuotoja yhdisteleviä. Monimuotoiseen työelämään kuuluvat niin eri vaiheessa työuraa olevat kuin perhevapaalla olevat, työttömät ja opiskelijat. Yhdessä Akavan Erityisalojen kanssa olemme myös näiden ryhmien edunvalvoja. Palveluistamme ja edunvalvonnastamme hyötyvät kaikki kieliasiantuntijat.

Jäsenen ammatillista identiteettiä ja sidettä järjestöön vahvistamme pääasiassa viestinnän keinoin sekä järjestämällä erilaisia ammattia tukevia jäsentilaisuuksia. Vuoden aikana järjestämme kaksi suurta tapahtumaa. Elokuussa järjestämme yhteistyössä Nordic Editors and Translators NEaT:n kanssa kansainvälisen English as Lingua Nordica 2024 -konferenssin. Syyskuussa järjestetään yhteistyössä Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton kanssa

Kääntäjienpäivän seminaari. Mentoriohjelman avulla voimme tukea jäsenten ammatillista kasvua pitkäjänteisesti. Valmistelemme vuoden aikana mentoriohjelman toteutettavaksi vuonna 2025. Yleisessä työelämään liittyvässä koulutuksessa jäsenemme saa täydennystä Akavan Erityisalojen järjestämästä koulutuksesta.

Julkaisemme vuonna 2024 Kiekaus-lehteä verkossa, minkä lisäksi tuotamme Kieliasiantuntijoiden vuosijulkaisun.

Vuonna 2024 myönnetään apurahoja jäsenten ammatilliseen kehittymiseen sekä gradustipendi, jonka tarkoituksena on kannustaa opiskelijajäseniämme tutkimuksen tekoon.

Työryhmät ja aluetoiminta

Työryhmien toimintaa kehitetään niin, että löydämme aiempaa selkeämmän toimintatavan.

Yhdistyksessämme toimii kolme pysyvää työryhmää, jotka raportoivat toiminnastaan hallitukselle: viittomakielen tulkkien työryhmä, lehden toimituskunta ja koulutuspoliittinen työryhmä. Meitä eri tahoilla edustavista luottamushenkilöistä koottu edunvalvontatiimimme kokoontuu säännöllisesti etänä aamukahveille, joissa käydään läpi kulloinkin ajankohtaisia asioita. Lisäksi tarvittaessa kutsutaan kokoon jäsenkunnasta koostuvia asiantuntijaryhmiä, joista työtään jatkaa vuonna 2024 ainakin kilpailutustiimi ja uutena puhuttujen kielten tulkkien työehtosopimustoimintaan keskittyvä ryhmä.

Vuoden aikana tuemme jäsenlähtöistä toimintaa eri paikkakunnilla. Jäsenet voivat itse ideoida ja järjestää kaikille jäsenille avoimia tapahtumia tai tapaamisia ja hakea tukea näihin.

STRATEGINEN TAVOITE: EDUNVALVONTAMME KUULUU, NÄKYVÄ JA VAIKUTTAA

Vaikuttamis- ja neuvottelutyö

Toimintamme keskiössä on jäsenkunnan työelämän parantaminen. Teemme työtä sen eteen, että kieliasiantuntijoiden edellytykset menestyä työelämässä paranevat.

Vuoden aikana vaikutamme siihen, että alalle edullisia hallitusohjelmakirjauksia edistetään ripeästi kuten parannuksia itsensätyöllistäjien asemaan ja sosiaaliturvaan. Tavoitteenamme on saada Suomeen aikaan sääntelyä, joka määrittelee, millainen pätevyys vaaditaan henkilöltä, joka toimii tulkkina julkishallinnossa. Lisäksi tavoittelemme parannuksia humanistisen alan ja erityisesti kielialan koulutuksen resursseihin. Tärkeä hanke tavoitteen edistämiseksi on saada opetus- ja kulttuuriministeriö laatimaan humanististrategia, jonka tarkoituksena on vahvistaa suomalaisten humanistista osaamista, ymmärrystä ja asemoida humanistiset tieteet luonnontieteellisten aineiden rinnalla yhteiskunnallisesti tärkeiksi. Humanististrategia peilaa OKM:ssä vuonna 2021 alkaneeseen LUMA2023-strategiaan, jolla pyritään vahvistamaan suomalaista luonnontieteiden ja matematiikan sekä tekniikan ja teknologian alojen osaamista.

Tavoitteenamme on, että ammatinharjoittajat ja itsensätyöllistäjät näkevät ja kokevat järjestön ajavan heidänkin asiaansa. Profiloidumme kielialan yrittäjyyden asiantuntijana ja lisäämme kieliasiantuntijoiden valmiuksia ja mahdollisuuksia toimia yksinyrittäjinä kielialalla. Vaikutamme itsensätyöllistäjien asemaan yhteiskunnassa esimerkiksi osana itsensätyöllistäjiä edustavien järjestöjen ITSET-verkoston ja yhteistyössä Akateemiset Yrittäjät AKY:n ja Mikro- ja yksinyrittäjät MYRY:n kanssa.

Voimakas hintakilpailu käänös- ja tulkkauspalveluiden kilpailutuksissa on johtanut siihen, että kieliasiantuntija ei usein saa palkkiota tai palkkaa, joka vastaisi työn todellista arvoa. Tarjoamme asiantuntijuuttamme kielipalveluita kilpailuttaville tahoille, jotta kilpailutukset laadittaisiin jatkossa sellaisiksi, etteivät ne heikennä kieliasiantuntijoiden työehtoja ja työnteon edellytyksiä. Teemme yhteistyötä kielipalvelualan muiden toimijoiden kanssa alan yleisen arvon ja hintatason nostamiseksi. Ydinviesti on, että kielipalvelu on korkeaa osaamista vaativa asiantuntijapalvelu.

Kattojärjestömme Akavan Erityisalojen kanssa teemme tiivistä yhteistyötä vaikuttamistyössä. Vuoden aikana neuvottelemme yhdessä Akavan Erityisalojen ja muiden neuvottelutoimintaan osallistuvien yhteistyökumppaneidemme kanssa uudesta puhuttujen kielten tulkkeja koskevasta työehtosopimuksesta. Lisäksi valmistaudumme syksyllä ja vuoden 2025 keväällä käytäviin eri alojen työehtosopimusneuvotteluihin.

Tuemme Akavan Erityisaloja sen työssä parannuksien saamiseksi työlainsäädäntöön ja työttömyysturvajärjestelmään. Akavan Erityisalat nostaa esiin kulttuurin ja hyvän hallinnon merkitystä yhteiskunnassa sekä sen, että tuottava työelämä pohjaa työhyvinvoinnille ja jatkuvalle oppimiselle. Myös ilmastopolitiikan ulottamista työelämään korostetaan.

Vaikuttamisen välineinä ovat esimerkiksi mielipidekirjoitukset ja kannanotot sekä niin laajemmalle yleisölle kuin erityisesti jäsenille kohdistetut kirjoitukset. Tapaamme myös poliittisia päättäjiä ja virkahenkilöitä tavoitteidemme edistämiseksi. Kerromme vaikuttamistavoitteistamme kiinnostavasti ja osallistamme myös jäsenet tähän viestintään.

Tärkeä osa vaikuttamistyötä on jäsenten ja alalle tähtäävien opiskelijoiden neuvonta erityisesti sopimusasioissa. Tarjoamme tutkimustietoa työstä saatavan korvauksen neuvottelemisen tueksi. Kun jäsenillämme on siihen riittävät työkalut, he voivat vaatia, puolustaa ja käyttää oikeuksiaan työelämässä.

Hyödynnämme strategista kumppanuuskarttaamme vaikuttamistyömme tehostamisessa ja tulosten aikaansaamisessa. Vahvistamme osaltamme kielipalvelualan järjestöjen keskinäistä yhteistyötä alan voimaannuttamiseksi. Yhdessä voimme vaikuttaa esimerkiksi alan vetovoimaisuuteen, kieliaineiden arvostukseen ja humanistisen koulutuksen rahoitukseen. Voimme myös tarjota työelämän näkemyksiä kielialan koulutuksen kehittämiseen.

Osallistumalla Akavan Erityisalojen työskentelyyn eri toimielimissä ja työryhmissä voimme edistää vaikuttavammin kieliasiantuntijoille tärkeitä teemoja. Osallistumme myös yhteiseen viestinnän suunnitteluun ja esimerkiksi laadimme yhteisiä kannanottoja ja lausuntoja. Tuemme Akavan Erityisaloja työtaistelunvalmiuden vahvistamisessa jäsentemme keskuudessa. Työskentelemme muiden Akavan Erityisalojen jäsenyhdistysten kanssa edistääksemme yhteisiä tavoitteitamme ja teemojamme.

Koulutuspolitiikka ja opiskelijatoiminta

Koulutuspoliittisessa vaikuttamisessa painopisteinä on muun muassa korkeakoulutuksen, erityisesti edustamiemme alojen, rahoituksen turvaaminen ja vieraiden kielten opiskelun houkuttelevuuden parantaminen. Nostamme esiin sitä, että asiantuntijoilla on tarvetta kehittää osaamistaan ja että jatkuvaan oppimiseen pitää olla mahdollisuus. Näitä asioita edistämme kumppaneidemme kanssa.

Opiskelijatoimintamme ja korkeakoulujen kanssa tehtävän yhteistyön kautta saamme ensikäden tietoa koulutuksen muutoksista. Olemme linkki työelämän ja alamme korkeakoulutuksen välillä.

Jäsenyydet muissa järjestöissä

Kieliasiantuntijat ry on The European Legal Interpreters and Translators Associationin (EULITA), Sanastokeskus TSK:n, Audiovisual Translators Europe AVTE, World Association of Sign Language Interpreters WASLI:n ja The European Forum of Sign Language Interpreters efsli:n jäsen. Lisäksi osallistumme Suomen Standardisoimisliitto SFS ry:n SR 240 ”Kieli ja sanastotyö” -komitean työskentelyyn.

Tutkimustoiminta

Vaikuttamisemme nojaa tietoon. Vuoden aikana selvitetään kääntäjien, julkishallinnossa työskentelevien kieliasiantuntijoiden, kielipalveluyrityksissä työskentelevien ja teknisen viestinnän asiantuntijoiden ansiotasoa ja työoloja. Lisäksi laadimme selkomukauttamiseen hinnoitteluperusteet yhteistyössä Selkokeskuksen kanssa. Viestimme tutkimusten tuloksista laajasti, sillä tavoitteenamme on, että tieto alasta lisääntyy. Osallistumme myös Akavan Erityisalojen tutkimustoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.